

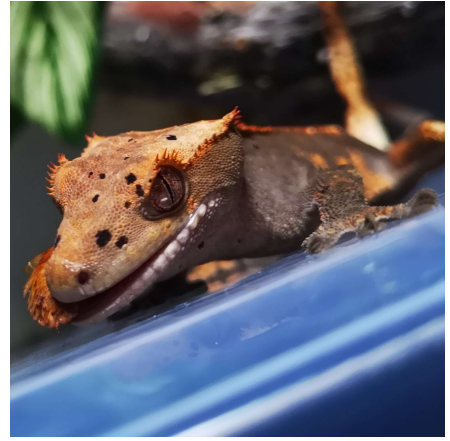
Harjasgekko, *Correlophus ciliatus*

(ent. *Rhacodactylus ciliatus*)

Englanniksi: (New Caledonian) Crested Gecko

Harrastajat käyttävät harjasgekoista myös lempinimiä "cilli" tai "silli".

Harjasgekkoja elää luonnossa Australian itäpuolella Uudessa-Kaledoniassa. Gekkojen elinympäristöä ovat rannikoiden ja vuoristojen metsät, joissa se viihtyy oksistoissa puissa tai pensaissa ja liikkuu yöaikaan. Harjasgekon luultiin jo kuolleen sukupuuttoon, mutta laji löydettiin uudelleen vuonna 1994. Luonnossa harjasgekon kanta on tällä hetkellä vähenevä ja laji on uhanalaisuusluokitukseltaan vaarantunut.

Terraariolemmikkinä harjasgekko on helppohoitoinen ja säyseä laji, ja sopii erinomaisesti myös aloittelevalle terraarioeläinharrastajalle. Harjasgekot ovat luonteeltaan suhteellisen rauhallisia ja niitä voidaan rajoitetussa määrin jopa käsitellä, kunhan muistaa etteivät matelijat kaipaa hoitajaltaan yhteisiä seurusteluhetkiä, vaan voivat kokea ne ahdistavina. Laji on nykyään hyvin suosittu lemmikkiliskolaji ja siitä onkin saatavilla monia toinen toistaan upeampia värimuunnoksia. Laji on suhteellisen helppo lisääntymään terraario-oloissa ja saatavuus on hyvä kotimaisestakin kasvatuksesta. Cilli kasvaa 15-25cm pituiseksi ja painaa 40-55g. Elinikää näille gekoille kertyy terraariossa yleensä 10-15 vuotta.

Terraario

Harjasgekko on kiipeilevä, kasvuston suojissa elävä yöaktiivinen gekko, joka saalistaa illan hämärtyessä. Terraariossa tulisi siis olla suhteessa enemmän korkeutta kuin pohjapinta-alaa. Terraarion minimimittoina voidaan pitää esimerkiksi 45*45*70cm tai 40*50*70cm (l*s*k), korkeuden ollessa aina vähintään 70cm. Harjasgekot käyttävät hyödykseen huomattavasti suuremmankin terraarion ja lisäksi suuremman terraarion sisustaminen on helpompaa. Kauniisti sisustettu terraario tuo kotiin palan luontoa ja on harjasgekolle miellyttävä paikka elää.

Sisustuksessa tärkeimmät ominaisuudet ovat runsas kasvillisuus sekä kiipeilymahdollisuudet. Luonnossa harjasgekko viihtyy puiden oksistoissa jopa 15 metrin korkeudessa, mutta harjasgekkoja voi löytää myös lähes maan tasalta pensaikoista ja aluskasvillisuuden suojista. Terraarion sisustuksessa kannattaakin pyrkiä jäljittelemään eläimen luonnollista elinympäristöä.

Vaikka harjasgekoilla on jaloissaan tarttumalevyt ja ne pystyvät kiipeilemään terraarion lasiakin pitkin, niin terraarioon tulee tarjota kiipeilyyn sopivia sisusteita. Luonnollisen näköisiä ja tarpeeksi tukevia kiipeilymahdollisuuksia saa luotua esimerkiksi korkkikaarna- tai viiniköynnösoksilla. Erityisesti kannattaa panostaa yläosien sisustukseen, jotta siellä on harjasgekolle riittävästi kiipeilytilaa ja näkösuojaa. Näkösuojaa saadaan luotua riittävällä määrällä silkki- tai muovikasveja, jotka voi kiinnittää terraarion yläosiin tai kiipeilyoksiin. Terraarioon voi myös istuttaa eläviä kasveja, jotka tuovat terraarioon luonnonmukaista ilmettä ja edesauttavat ylläpitämään kosteutta. Kasveja valitessa tulee kuitenkin huomioida, etteivät ne saa olla gekolle vaarallisia (teräviä, piikikkäitä, myrkyllisiä). Lisäksi kannattaa huomioida ettei terraarion kasveja voi lannoittaa eivätkä liian hentoiset kasvit kestä gekon kiipeilyjä. Lasiterraarioon kannattaa myös lisätä tausta niin näkösuojaksi, kuin omien silmien iloksi. Taustaksi voi vaikka liimata kookosmattoa akvaariosilikonilla takaseinään tai rakennella näyttävän DIY-taustan, joiden tekemiseen löytyy ohjeita netistä. Pohjamateriaalina voit käyttää esim. lannoittamatonta turvetta tai kookosturvetta. Kauniin ja luonnollisen näköisen pohjan saat kun lisää turvekerroksen päälle kaarnahaketta, kuivia lehtiä jne.

Olosuhteet

Terraariossa pyritään jäljittelemään harjasgekkojen elinalueiden olosuhteita kosteutta, lämpötiloja ja valaistusta säätelemällä.

Harjasgekon luonnollisen elinalueen ilmasto on suhteellisen tasaista koko vuoden. Huoneenlämpö on sopiva terraarion yleislämpötilaksi eivätkä harjasgekot tarvitse erillistä lämmönlähdettä. Lämpötila ei saa kohota yli 27 celsiusasteen, tämä stressaa liskoa ja voi pahimmillaan johtaa kuolemaan. Yöksi terraarion lämpö saa laskea 18-20 asteen paikkeille.

Vaikka harjasgekot ovatkin yö- ja hämäräaktiivisiä, tulee niillekin järjestää oikeanlainen päivärytmi valaistuksen avulla. Luonnossa harjasgekon elinalueilla päivän pituus on noin 12 tuntia läpi vuoden, joten valaistus pidetään päällä n. 12 tuntia vuorokaudessa. Helpoiten oikean rytmin saa ylläpidettyä ajastimen avulla ja valaistukseksi soveltuu parhaiten led-valot, jotka eivät lämmitä terraariota. Valaistuksella voi myös hieman säädellä gekon vuorokausirytmisiä ja harjasgekko lähteekin yleensä liikkeelle terraarion valojen sammuttua.

Harjasgekolle sopiva ilmankosteus on n. 70-80 %. Terraariossa tämä voidaan järjestää sumuttelemalla terraariota kerran-kaksi päivässä tai automatisoimalla sumutukset sadetusjärjestelmillä. Harjasgekot juovat luonnossa pisaroista kasvien lehdistä, joten on erittäin tärkeää huolehtia päivittäisestä sumutuksesta. Suhteellisen korkeasta ilmankosteudesta johtuen terraariossa pitää olla riittävä ilmanvaihto. Mikäli terraarion ilma ei kierrä kunnolla, sinne ilmestyy helposti hometta. Tämä kannattaa huomioida terraariota hankittaessa, että ilmaritilät/aukkoja on sekä terraarion päällä että sivuilla. Pohjamateriaalin homeutumista voi ehkäistä laittamalla pohjamateriaalin sekaan esim. hyppyhäntäisiä ja siiroja, jotka syövät pohjalle tippuvia ulosteita ja ruoantähteitä.

Ravinto

Harjasgekko on sekasyöjä, jolle tarjotaan terraario-oloissa erilaisia hyönteisiä sekä jauheista tehtävää sosetta. Jauheista tehtäviä soseita löytyy mm. Repashyltä ja Pangealta, ja näistä kannattaa suosia soseita "with insects". Vaikka soseet ovatkin "complete diet" eli niissä on kaikki mitä harjasgekko tarvitsee, niin hyönteisiä (torakkaa, sirkkoja, vahakoin toukkia jne) kannattaa antaa kuitenkin jo virikkeellisyyden vuoksi ja mahdollisimman monipuolisesti. Jauhomatoja ei suositella annettavaksi harjasgekolle niiden kovan kitiinikuoren vuoksi, joka voi huonosti sulaessaan aiheuttaa suolitukoksen ja kuoleman. Hyönteiset pölytetään vitamiinijauheessa (Arcadia EarthPro-A tai Nutrobal) kerran viikossa ja muutoin kalkkijauheessa. Satunnaisesti voi tarjota myös mangopilttiä (sokeriton/lisäaineeton) tai jopa tuoretta hedelmää (ei sitrushedelmiä) jos gekko näitä syö. Herkuiksi ovat osoittautuneet mm. banaani, päärynä, mango sekä runsaasti kalsiumia sisältävä aprikoosi.